

alpenkonvention • convention alpine
convenzione delle alpi • alpska konvencija

Tagung der Alpenkonferenz
Réunion de la Conférence alpine
Sessione della Conferenza delle Alpi
Zasedanje Alpske konference

XIII

TOP / POJ / ODG / TDR

B1 d

SL

OL: EN

ANLAGE/ANNEXE/ALLEGATO/PRILOGA

4

PREDLOG MANDATA PLATFORME ZA UPRAVLJANJE VODA V ALPAH za obdobje 2015-2016

1. Ustanovitev delovne skupine ali platforme

Sklep Alpske konference, da se ustanovi delovna skupina ali platforma
Alpska konvencija je ustanovila Platformo za upravljanje voda v Alpah na X. Alpski konferenci leta 2009 (sklep X/B5) po sprejetju drugega poročila o stanju Alp "Voda in upravljanje z vodnimi viri". Namen platforme je izvajati cilje in priporočila, ki jih opredeljuje to poročilo.

2. Naloge v okviru Alpske konvencije

Povezava z ustreznim Protokolom Alpske konvencije oz. Okvirno konvencijo
Glavne povezave z aktivnostmi Platforme za upravljanje voda v Alpah je najti v členu 2.2 Okvirne konvencije, ki opredeljuje upravljanje voda kot eno izmed 12 glavnih delovnih področij. Vprašanja in priporočila v zvezi z varstvom in upravljanjem voda so nadalje zaobjeta v Protokolih "Energija", "Varstvo narave in urejanje krajine", "Varstvo tal", "Turizem", "Urejanje prostora in trajnostni razvoj", "Hribovsko kmetijstvo", "Gorski gozd" in "Promet". Alpska konvencija je odločila, da ne bo imela Protokola "Voda", vendar je s posebno pozornostjo delala na gorskih vidikih upravljanja voda od leta 2008. Glava pravna podlaga za delo platforme sta Okvirna direktiva o vodah in Poplavna direktiva Evropske unije, upoštevati pa je treba tudi druge veljavne evropske in mednarodne zakone.
Prispevek k izpolnjevanju Večletnega programa dela Alpske konvencije (če obstaja)
Zaradi medsektorske narave upravljanja voda je ta mandat primeren za izvajanje Večletnega programa dela, ker se še posebej navezuje na tri od petih področij delovanja tega strateškega dokumenta: podnebne spremembe (prenos sedimentov in rečna geomorfologija), turizem (komunikacija o temah, povezanih z vodami), biotska raznovrstnost (dobre prakse pri izvajanju Okvirne direktive o vodah in Poplavne direktive).
Prispevek k sodelovanju v alpskem prostoru
Celovito in trajnostno upravljanje voda je eno od bistvenih faktorjev trajnostnega razvoja v alpski regiji (glej tudi odstavek o strategiji EUSALP tu spodaj). V tem oziru je že začela izmenjava izkušenj in primerov dobrih praks v okviru Alpske konvencije ter prek projektov o sodelovanju in raziskovalnih pobud; to prispeva k oblikovanju in izvajanju skupnih in preizkušenih ukrepov za odzivanje na izzive upravljanja voda, ki se pojavljajo vsepovsod v alpski regiji.

3. Aktivnosti v okviru mandatnega obdobja (posodobitev vsaki dve leti)

Opis osrednjih aktivnosti
<p>Mandat za obdobje 2015-2016 predvideva obravnavo različnih vidikov, ki so bili opredeljeni kot odprta vprašanja na delavnicah in v dokumentih Alpske konvencije v mandatnem obdobju 2013-2014.</p> <p>V tem mandatu bo platforma obravnavala dve temi: rečno geomorfologijo in interakcijo s prenosom sedimentov ter povezave med Okvirno direktivo o vodah in Poplavno direktivo. Posebna pozornost bo vsekakor posvečena medsektorskim temam komuniciranja z lokalnimi oblastmi, znanstveniki, strokovnimi delavci in prebivalci ter razpoložljivosti podatkov.</p> <p>V ta namen bo organizirala javne dogodke, na primer delavnice in zasedanja strokovnjakov.</p> <p>1) Rečna geomorfologija in interakcija s prenosom sedimentov: nova orodja za upravljanje s poudarkom na rečno geomorfologijo in protipoplavno varstvo na majhnih alpskih porečjih je bila načrtovana tema za mandatno obdobje 2013-2014, bila pa je preložena na sedanji mandat zaradi pomembnih mednarodnih dogodkov, ki bodo na sporedu leta 2015 in na katere je bila platforma vabljen, da nudi svoj aktiven prispevek (na primer pobuda o rečni geomorfologiji, ki bo v Franciji junija 2015).</p> <p>Poplavna direktiva Evropske unije (2007/60/EC) in Okvirna direktiva o vodah (2000/60/EC) določata načela varnosti in ekološke kakovosti naravnih vodnih virov, vendar prenos sedimentov trenutno ni ustrezno obravnavan v načrtih za obvladovanje, niti v povezavi z Okvirno direktivo o vodah niti s Poplavno direktivo (zato je pomembno razumeti, kako vključiti upravljanje sedimentov v načrte za obvladovanje, zato da je zagotovljeno ustrezno spoštovanje obeh direktiv). V tem kontekstu igra rečna geomorfologija ključno vlogo. Na eni strani predstavljajo geomorfološki pogoji reke merilo za opredelitev njene kakovosti. Uporaba zelene infrastrukture (n. pr. obnova obvodnih območij, mokrišč in naplavnih ravníc z zadrževanjem vode) je pogosto priporočen ukrep za zmanjšanje pritiska na reko zaradi protipoplavnih zaščit. Na drugi strani količinsko določanje sedimentov lahko prispeva k preučevanju poplavnih dogodkov. V tem kontekstu so pomembna tri vprašanja: a) Kako ohraniti ekološki status reke in istočasno zagotoviti varnost dolvodnega prebivalstva, predvsem v alpskem okolju, ki ga opredeljujejo ekstremna topografija in močno urbanizirana dolinska dna? b) Katere so najboljše prakse v rečni geomorfologiji, ki lahko pripomorejo k izboljšanju kakovosti življenja? c) Kako lahko izboljšamo rečno geomorfologijo s pomočjo novih pristopov in tehnik?</p> <p>Cilj te delavnice je osvetliti težave in predstaviti, kako lahko ohranimo kakovostno ekološko stanje rek in istočasno zagotovimo hidrološko varnost naselij na gorskih območij. Poudarjeni</p>

bosta temi vplivov struktur za blaženje in novih analitičnih orodij, zato da bi predlagali inovativne pristope za celostno upravljanje porečij z upoštevanjem vseh ciljev in ključnih elementov.

2) "Dialog" med Okvirno direktivo o vodah in Poplavno direktivo: aktivnosti v zvezi s povezavo med direktivo 2000/60 in 2007/60 bodo v glavnem temeljile na dokumentih in aktivnostih, ki so jih razvili v prejšnjem mandatu in s tem prispevali k vključevanju in razširjanju nabora dobrih praks za skupno izvajanje obeh direktiv.

Za večje vključevanje teritorija pri doseganju tega cilja in za razširjanje rezultatov bodo organizirali javno delavnico ali srečanje s strokovnjaki oziroma obisk na območju, kjer se izvaja zanimiv projekt.

Izvajanje Okvirne direktive o vodah in naknadnih ukrepov ter pregled načrtov za obvladovanje za obdobje 2015-2021 je ena glavnih prednostnih nalog držav članic Evropske unije do konca leta 2015.

Z Okvirno direktivo o vodah 2000/60 (WFD) je Evropska komisija uvedla inovativni pristop k vodnim virom in predlagala enoten okvir, ki združuje varstvo, zaščito in upravljanje vodnih teles. V tem kontekstu lahko Poplavno direktivo 2007/60/EC (FD) obravnavamo kot dopolnilno direktivo, ki širi področje uporabe Okvirne direktive o vodah na temo poplavne ogroženosti. To povezavo podpira 9. člen, ki predvideva "uskladitev z Okvirno direktivo o vodah, javno obveščanje in posvetovanje." V tem smislu so rezultati delavnice platforme "Izkušnje in načini izvajanja Poplavne direktive (2007/60/EC) na območju Alp", ki je bila v Aosti 19. marca 2013, poudarili dva glavna vidika: potrebo po naboru dobrih praks in primerov v zvezi z izvajanjem teh direktiv na področju njunega prekrivanja (n. pr. blaženje in obnova rek) in potrebo po bolj ciljno usmerjenih in usklajenih raziskavah s ciljem učinkovitejšega razširjanja rezultatov.

Medsektorske teme:

A) Posebna pozornost, posvečena obveščanju o vodnih temah, razširjanju rešitev in zbiranju povratnih informacij od prebivalcev v alpskem prostoru: Poplavne karte in načrti za obvladovanje poplavne ogroženosti so pomembno orodje za obveščanje javnosti o poplavni ogroženosti; pomembno je tudi, da so oblikovane in predstavljene na tak način, da je končnim uporabnikom olajšano razumevanje njihove vsebine. To je vsekakor težko doseči zaradi velike heterogenosti potreb in razlik v izobrazbi deležnikov in prebivalcev. Zaradi tega je za proces sodelovanja javnosti potrebna kontinuiteta, izmenjava informacij in preglednost, prilagajanje strokovnega izrazja zahtevam vpletenih deležnikov ter skrbno načrtovano vključevanje javnosti.

Delavnica ali druga ustreznost aktivnost/dogodek na te teme (n. pr. aktivnost v zvezi s povezavo med Okvirno direktivo o vodah in Poplavno direktivo bi bila lahko vsaj delno

<p>posvečena komunikaciji in sodelovalnim procesom, ki so potrebni za procese izvajanja in nadgrajevanja direktiv 2000/60 in 2007/60) bi morala prikazati zadnje stanje razvoja komunikacije in sodelovalnih procesov na področju poplavnih kart in načrtov za obvladovanje poplavne ogroženosti ter prispevati izkušnje v zvezi s populacijskim pristopom.</p> <p>B) Open Data: izmenjava pomembnih podatkov (meteoroloških, hidroloških in vodnih, okoljskih itd.) na odprt in dostopen način je pomemben faktor pri upravljanju čezmejnih porečij. V ta namen bo organizirana ustrezna aktivnost (delavnica ali zaslišanje ekspertov) za prikazovanje zadnjega stanja razvoja pri zbiranju pomembnih podatkov in njihovi dostopnosti javnosti v različnih državah s ciljem ugotavljanja povezanih težav in razpoložljivega orodja ter načrtovanja novih ukrepov za zagotavljanje skladnosti z določbami o preglednosti podatkov in z direktivo Inspire.</p>
<p>Komunikacijske aktivnosti delovne skupine/platforme</p>
<p>Platforma bo organizirala vsaj dve javni delavnici (o rečni geomorfologiji in "dialogu" med Okvirno direktivo o vodah in Poplavno direktivo, vključno s komunikacijo), na katerih bodo povabljeni strokovnjaki, upravitelji, izvedenci, nevladne organizacije in drugi deležniki ter javnost. Cilj teh delavnic je izmenjava izkušenj in informacij za izboljšanje mrežnega povezovanja med pristojnimi institucijami in razširjanje dokumentov in doseženih rezultatov. Šesto izvedbo Konference o vodah bodo organizirali proti koncu leta 2016 na podlagi predlogov, ki bodo zbrani v delovnih skupinah. Dokumente, ki jih bo pripravila platforma, bodo poslali Stalnemu odboru v odobritev, nakar bodo na voljo javnosti.</p>
<p>Priprava dokumentacije</p>
<p>Predstavitve in povzetek rezultatov delavnice (vključno z glavnimi ugotovitvami in morebitnimi priporočili ter primeri dobrih praks) bodo na voljo na spletni strani platforme znotraj spletišča Alpske konvencije (www.alpconv.org). Vse gradivo bo posredovano članom platforme in pripravljeno v tesnem sodelovanju z govorniki in drugimi udeleženci na dogodkih.</p>
<p>Sodelovanje z drugimi delovnimi skupinami in platformami</p>
<p>Plodno sodelovanje s platformo PLANALP je začelo v mandatnem obdobju 2013-2014 in se bo nadaljevalo tudi v tem mandatu s posebnim poudarkom na temah prenosa sedimentov, izvajanja Poplavne direktive in obveščanja javnosti o vodnih temah.</p>
<p>Aktivnosti v okviru strategije EUSALP</p>
<p>Platforma za upravljanje voda je lahko aktivno vključena v aktivnosti strategije EUSALP. Pomembne sinergije lahko nastanejo v:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. stebru (trajnostna rast, konkurenčnost in solidarnost na gorskih-urbanih območjih), strateški prednostni nalogi 2 (spodbujanje inovacij in raziskav): predlagana tema o javno dostopnih podatkih (open data) lahko prispeva k ustvarjanju priložnosti za MSP v alpskem

kontekstu, zato da uporabijo informacije o vodi in ustvarijo zaposlitvene priložnosti ter pozitivne učinke za upravljanje voda v Alpah;

- 3. stebru (trajnostno upravljanje in varstvo naravnih površin), strateški prednostni nalogi 3 (obvladovanje naravnih tveganj vključno z družbeno in gospodarsko razsežnostjo): predlog o nadaljevanju sodelovanja s platformo PLANALP na področju poplavne ogroženosti lahko pripomore k izmenjavi znanja o sistemih za obvladovanje ogroženosti in transnacionalnega preprečevanja tveganja;

Platforma za upravljanje voda je pripravljena podpreti prispevek Alpske konvencije v okviru procesa EUSALP in njegovega akcijskega načrta ter bo posredovala strokovno znanje za razvoj procesa EUSALP na prošnjo Predsedstva Alpske konvencije, Stalnega sekretariata ali delovne skupine "Makroregionalna strategija z Alpe".

4. Sestava in način dela

Predsedstvo
Predlagano je bilo skupno italijansko-nemško predsedovanje platformi.
Sestava
Platformo bodo sestavljali strokovnjaki, ki jih bodo imenovalle pogodbenice in opazovalke Alpske konvencije; drugi deležniki bodo smeli pristopiti, če bo to pomembno za razpravo o različnih temah.
Način dela
Platforma bo organizirala najmanj dve delavnici in se bo sestala vsaj dvakrat letno. Seje bodo potekale v enem delovnem dnevu istočasno z načrtovano javno delavnico zaradi prihranka časa in denarja. Predviden je skupen sestanek s Platformo "naravne nesreče".